

вица, е сложено селото на котловидно мѣсто, нѣкога образло съ церова гора, отъ която носи името си Церова Кория¹⁾).

Повърхнината е леко пресѣчена и селото отстои на 2—3 километра отъ седловината, заемайки кръстопътъ отъ Пчелище за Кжпиново и отъ Драгижево за Горния еленски боазъ.

Старини.

Радомира. — Отъ изтокъ, подъ селото, на 2 клм. има следи отъ старо селище, което нѣкога ще да е било сръдоточна римска станция. Днесъ преданието означава казаното селище съ името Радомира. Въ източния край на селото, предъ портитѣ на *Стойчо Ив. Братоевъ*, се намира откъсъ отъ римска колона въ диаметръ 43 см. и височина 47 см. Присѣтстващитѣ — кметѣтъ *Ради Балабански*, пишещиятъ тѣзи редове и учителитѣ *Йорданъ Поповъ* и *Пиперковъ* — помолиха стопанина на дома да ги заведе на нивата, отъ която е изровилъ старинния каменъ стълбъ и го е поставилъ на пѣтната си врата за качване на конь. Любезниятъ домакинъ напусна работата си и ни заведе на селището. Мѣстността е широка изпъкнала естествена могила между два малки дола, 400 — 500 крачки въ ширина и дължина. На най-високата си гърбузина могилата има китка отъ храсти, дървета и друга растителностъ, която е оцѣляла поради това, че е натрупана съ дребни и едри каменни кжсове, смѣсени съ дебели кжсове тухли, части отъ гюмове, плътни керамиди и всѣкакви други останки отъ разрушени домове, гробове, сгради и сѣдини. Тука се вижда и малка трапчина, която изглежда на вареница.

Отъ тази изгърбена могила се открива ясенъ далеченъ кржгзоръ, въ който се виждатъ съ тѣхнитѣ землища селата Пчелище, Килифарево, Мариино, манастиритѣ „Св. Илия“ и „Св. Никола“, Кжпиново и Миндя. Заключениеето на присѣтстващиятъ бѣ, че тука нѣкога е имало солидно селище, както гласи преданието, отъ трако-римско време, понеже характерътъ на мѣстото, както и остатѣцитѣ, сж сжщитѣ, каквито сж онѣзи на Джахова могила при с. Присово. Назначението на селището е било да държи кръстопѣтя и седловината, за които говорихме по-горе. Превратноститѣ презъ вѣковетѣ сж разрушили старото селище, но преданието казва, че селото Церова Кория, приближено тѣсно до седловината и въ завоя на долове, покрити съ гора, е изпълнявало сжщата роля и въ Второто българско царство, защото, следъ Търновското устие, Церовската седловина е вторъ въз-

¹⁾ Церова Кория иде отъ български думи: церъ — видъ джбъ (българитѣ въ старо време я заели отъ заваренитѣ на Балкана римляни *seggis*) кория — отъ кора — бранище. (Речникъ, етимологически, — професоръ Младеновъ, стр. 252 и 676).